

RETRO

1. Temperamentní entní blondýnka

13.03.2023 RETRO - Yveta Mazánková

strana: 12 rubrika: idol

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadle; moravskoslezském; Národním

Lída Chválová

Herečku nemohl na place nikdo ignorovat, protože Futuristovi se všela na krk a Fričovi se jednou znenadání posadila na klín. Byla prostě stejně rozpustilá jako Slávka Felixová, kterou hrála ve filmu Tetička.

Měla zajímavou tvář a její hlas byl o maličko hlubší, než tehdy bývalo u hereček zvykem. Jako by se ani nehodila do své doby, přesto slavila úspěchy na divadelním jevišti i ve filmu. Atraktivní vzhled, přirozený temperament, živý projev, mimika a gestikulace ji předurčovaly pro role moderních dívek a paniček z lepší společnosti, později vzala zavděk i postavami obětavých žen a milujících matek.

O jejím osobním životě se toho moc neví. Lída (Ludmila) Chválová (1917–1972) se narodila v Praze, kde její otec pracoval na ministerstvu železnic. Těžko říci, proč se rozhodla v roce 1932 začít studovat Státní konzervatoř v Praze, ale herecký talent jí rozhodně nechyběl. Školu nedokončila, po třech letech totiž dala přednost praxi. V roce 1935 přijala angažmá v **Národním divadle moravskoslezském** a zůstala tam dvě sezony. Ztvárnila několik temperamentních, svéhlavých hrdinek (Kristýna, J. de Létraz: Miláček; Heša Dulska, G. Zapolska: Morálka paní Dulské). Nejvíce jí seděla Stáza ze Šrámkova Léta, v níž vystihla roztouženost a vnitřní zmatky mladé dívky.

Díky úspěchu v této roli byla angažována do Národního divadla, kde jí režisér Karel Dostal svěřil rovnou hlavní úlohu Luisy v Schillerových Úkladech a lásce. Mladická herečka si ale nedokázala poradit s romantickým sentimentem postavy a pak už byla obsazována převážně do vedlejších či epizodních rolí vážného i komediálního repertoáru. "Případ Chválové je znám z referování divadelní kritiky: od velkých rolí, do nichž byla nešťastně obsazována, dostala se k rolím epizodním, v nichž nemohla nic ukázat, a její triumf v Šimáčkově Jiném vzduchu přišel již po její výpovědi. Chválová neměla za sebou laskavého divadelního ředitele, který by ji byl utěšil tím, že se kaše nikdy nejl tak horká, jak byla uvařena, jakého měla Růžena Nasková ve svých začátcích, a musela si sníst kaši ještě horkou. Odešla tedy od Národního, ale už její něžná, roztančená Celie v Jak se vám líbí ve vinohradském divadle ukázala, že není pro pražské divadlo ztracena," napsal o ní Bedřich Rádl v Kinorevui v roce 1941.

První filmovou roli jí svěřil režisér Vladimír Borský v přepisu divadelní hry F. X. Svobody Čekanky (1940). Pak už ji objevil režisér Martin Frič a v poměrně rychlém sledu za sebou ji obsadil do několika svých filmů. Nejprve pod jeho vedením vytvořila postavu již zmíněné Slávky Felixové, jejíž rodiče (Zdeňka Baldová a Miloš Nedbal) chamtivě hledají závěť po domněle zemřelém příbuzném (Růžena Nasková), v tragikomedii Tetička (1941). Dcera Ference Futuristy, která se natáčení zúčastnila, na ni vzpomínala ve své knize Hříchy Anny Ferencové. "Lída byla rozverná, nevázaně mezi všemi poletovala, vymýšlela, jak vyvést kolegy z konceptu. Přes tatínkovy protesty se mu občas vrhala na krk.

Byla menší postavy, a tak když se pevně zavěsila a skrčila nohy, mohla se tatínkovi na krku houpat. V nejvypjatější scéně při natáčení se zase zničehonic posadila na klín režisérovi. Ve chvíli, kdy to nejmní čekal. Pan Frič Lídu z klína pěkně sundal a taktně ji upozornil, že takové špásy nemá rád... Lída Chválová se trochu otřepala, pana režiséra pak obcházela s velkým respektem, ale žertíky, kterými chtěla kolegy pobavit a někdy i trochu pošťouchnout, vymýšlela dál."

Nejslavnější filmovou rolí Lídy Chválové je dozajista nevěsta Karla Hašková, netrpělivě očekávající návštěvu své přítelkyně Poldy Krušinové (Nataša Gollová), aby se s ní podělila o »strašné« zjištění, že její novomanžel Ivan Molenda (Raoul Schráníl) spí v kruzích. Ve vynikající situační komedii Roztomilý člověk (1941) exceloval Oldřich Nový, ale i Lída si po jeho boku vedla dobře. Zatímco dále působila na jevišti vinohradského divadla, přichystal pro ni Martin Frič další filmovou příležitost v historické komedii Počestné paní pardubické (1944) a počítal s ní i do dramatu Černí myslivci, které už nedokončil. Naposledy ji obsadil do povídkového filmu natočeného v roce 1947 podle Karla Čapky, konkrétně do povídky Případ s dítětem. Jinak se objevila už jen v neúspěšném snímku režiséra M. J. Krňanského Nikola Šuhaj (1947).

Půvabná dívka se nikdy neprovdala a roli matky si vyzkoušela jen na jevišti nebo ve filmu. Údajně těžce onemocněla a musela ukončit i svou divadelní kariéru. Z vinohradského divadla odešla v roce 1954 a pak žila v ústraní. Talentovaná herečka zemřela neprávem zapomenuta 5. října 1972 v pouhých 55 letech.

Objevila se pouze v sedmi filmech

Foto: Jako Karla Hašková excelovala ve veselohře Roztomilý člověk po boku Oldřicha Nového (vpravo) a Raoula Schráníla.

Foto: Lída byla ideální představitelkou Slávky v komedii Tetička.

Foto: Filmexport Home Video (2), Národní divadlo / Josef Heinrich (1)

Foto: V Národním divadle d d dl dostávala jen vedlejší role, v nichž nemohla rozehrát svůj talent.

Lída Chválová

Temperam

Lída byla ideální představitelkou Slávky v komedii **Tetička**.

Herečku nemohl na place nikdo ignorovat, protože Futuristovi se věšela na krk a Fričovi se jednou znenadání posadila na klín. Byla prostě stejně rozpustilá jako Slávka Felixová, kterou hrála ve filmu Tetička.

Měla zajímavou tvář a její hlas byl o maličko hlubší, než tehdy bývalo u hereček zvykem. Jako by se ani nehodila do své doby, přesto slavila úspěchy na divadelním jevišti i ve filmu. Atraktivní vzhled, přirozený temperament, živý projev, mimika a gestikulace ji předurčovaly pro role moderních dívek a paniček z lepší společnosti, později vzala zavedl i postavami obětavých žen a milujících matek. O jejím osobním životě se toho moc neví. Lída (Ludmila) Chválová (1917–1972) se narodila v Praze, kde její otec pracoval

na ministerstvu železnic. Těžko říci, proč se rozhodla v roce 1932 začít studovat Státní konzervatoř v Praze, ale herecký talent jí rozhodně nechyběl. Školu nedokončila, po třech letech totiž dala přednost praxi. V roce 1935 přijala angažmá v Národním divadle moravskoslezském a zůstala tam dvě sezony. Ztvárnila několik temperament-

ních, svěhlavých hrdinek (Krištýna, J. de Létra: Miláček; Heřka Dulska, G. Zapolska: Morálka paní Dulské). Nejvíce jí seděla Stáza ze Šrámkova Léta, v níž vystihla roztouženost a vnitřní zmatky mladé dívky.

Díky úspěchu v této roli byla angažována do Národního divadla, kde jí režisér Karel Dostal světil rovnou hlavní úlohu Luisy v Schillerových Úkladech

a láse. Mladická herečka si ale nedokázala poradit s romantickým sentimentem postavy a pak už byla obsazována převážně do vedlejších či epizodních rolí vážného i komediálního repertoáru. „Případ Chválové je znám z referování divadelní kritiky: od velkých rolí, do nichž byla nešťastně obsazována, dostala se k rolím epizodním, v nichž nemohla nic ukázat, a její triumf v Šimáčkově Jiném vzduchu přišel již po její výpovědi. Chválová neměla za sebou laskavého divadelního ředitele, který by ji byl utěšil tím, že se kaše nikdy nejl tak horká, jak byla uvařena, jakého měla Růžena Nasková ve svých začátcích, a musela si sníst kaši ještě horkou. Odešla tedy od Národního, ale už její něžná, roztančená Celie v Jak se vám líbí ve vinohradském divadle ukázala, že není pro pražské divadlo ztracena,“ napsal o ní Bedřich Rádl v Kinorevui v roce 1941.

První filmovou roli jí světil režisér Vladimír Borský v přepisu divadelní hry F. X. Svobody Čekanky (1940). Pak už ji objevil režisér Martin Frič a v poměrně rychlém sledu za sebou ji obsadil do několika svých filmů. Nejprve pod jeho vedením vytvořila postavu již zmíněné Slávky Felixové, jejíž rodiče (Zdeňka Baldová a Miloš Nedbal) chamtivě hledají závět po domněle zemřelé příbuzné (Růžena Nasková), v tragikomedii Tetička (1941). Dcera Ference Fu-

◀ Jako Karla Hašková excelovala ve veselohře **Roztomilý člověk** po boku Oldřicha Nového (vpravo) a Raoula Schránka.

entní blondýnka

turisty, která se natáčení zúčastnila, na ni vzpomínala ve své knize Hříchy Anny Ferencové. „Lída byla rozverná, nevázaně mezi všemi poletovala, vymýšlela, jak vyvést kolegy z konceptu. Přes tatínkovy protesty se mu občas vrhala na krk.

tem, ale žertíky, kterými chtěla kolegy pobavit a někdy i trochu pošouchnout, vymýšlela dál.“

Nejslavnější filmovou rolí Lída Chválové je dozajista nevěsta Karla Hašková, netrpělivě očekávající návštěvu své přítelkyně Poldy Krušinové (Nata-

(1944) a počítal s ní i do dramatu Černí myslivci, které už nedokončil. Naposledy ji obsadil do povídkového filmu natočeného v roce 1947 podle Karla Čapky, konkrétně do povídky Případ s dítětem. Jinak se objevila už jen v neúspěšném sním-

Byla menší postavy, a tak když se pevně zavěsila a skrčila nohy, mohla se tatínkovi na krku houpat. V nejvypjatější scéně při natáčení se zase zničehonic posadila na klín režisérovi. Ve chvíli, kdy to nejméně čekal. Pan Frič Lídu z klína pěkně sundal a taktálně ji upozornil, že takové špásy nemá rád... Lída Chválová se trochu otřepala, pana režiséra pak obcházela s velkým respek-

Objevila se pouze v sedmi filmech

ša Gollová), aby se s ní podělila o »strašné« zjištění, že její novomanžel Ivan Molenda (Raoul Schránil) spí v kruzích. Ve vynikající situační komedii Roztomilý člověk (1941) exceloval Oldřich Nový, ale i Lída si po jeho boku vedla dobře. Zatímco dále působila na jevišti vinohradského divadla, přichystal pro ni Martin Frič další filmovou příležitost v historické komedii Počestné paní pardubické

ku režiséra M. J. Krňanského Nikola Šuhaj (1947).

Půvabná dívka se nikdy neprovdala a roli matky si vyzkoušela jen na jevišti nebo ve filmu. Údajně těžce onemocněla a musela ukončit i svou divadelní kariéru. Z vinohradského divadla odešla v roce 1954 a pak žila v ústraní. Talentovaná herečka zemřela neprávem zapomenuta 5. října 1972 v pouhých 55 letech.

Yveta Mazánková

▲ V Národním divadle dostávala jen vedlejší role, v nichž nemohla rozehrát svůj talent.

« zpět na začátek